No. 832. **1850.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 11 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 Januarij.

Na de in ons vorig Nommer medegedeelde maatregelen in haar Rapport te hebben voorgesteld en toegelicht, vervolgt de Commissie van 12 November 1840 hare taak met de verklaring,

„dat, ofschoon zij hiermede heeft afgehandeld, alle de door Gedeputeerde Staten van Noord-Braband voorgestelde *bepaalde* middelen van voorziening, zij evenwel gemeend heeft ook nog in ernstige overweging te moeten nemen de gemoedelijke bezwaren van roomsch-katholijke Kerkvoogden over een onderwijs *waarvan de godsdienst geheel is uitgesloten*, zoodat zij niet aarzelen de groote zedeloosheid en den geest van insubordinatie, welke thans in de aankomende jeugd en jongelingschap wordt aangetroffen, als een noodwendig gevolg van het godsdienstlooze onderwijs en van de daarmede gepaard gaande opleiding aan te zien; waarbij nog in den aanhef van het rapport van den Directeur-Generaal voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst wordt opgemerkt, dat de ondervinding heeft geleerd, dat de leiding van en het toezigt over het onderwijs op de scholen, in strijd met hetgeen het stelsel van het openbaar onderwijs oorspronkelijk beloofde, zoodanige rigting heeft ontvangen, dat de leerstellingen, gevoelens en inzigten van de *protestantsche* gezindheid, nopens godsdienst, zedekunde, geschiedenis en wat dies meer zij, in de meeste leerboeken en school-inrigtingen predomineren."

Het resultaat der »ernstige overweging" van de Commissie, is nedergelegd in deze woorden van het Rapport:

„de meerderheid der Commissie is van gevoelen, dat door eene geregelde en allezins naauwgezette uitvoering der wet, op de hierboven bedoelde wijze, zoo wel aan de gemoedsbezwaren door roomsch-katholijke Kerkvoogden, als aan de bedenkingen door den Directeur-Generaal voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst aangevoerd, kan worden te gemoet gekomen."

Na in eenige ontwikkeling te zijn getreden ten aanzien van deze hare meening, stelt de Commissie ten slotte voor:

„Wanneer alzoo aan Uwe Majesteit zijn voorgedragen de maatregelen, welke, gedeeltelijk naar het eenparig gevoelen der Commissie, gedeeltelijk naar dat der meerderheid van dezelve, zouden kunnen worden genomen tot uit den-weg-ruiming van hetgeen op de gemengde scholen aanleiding tot bezwaren heeft gegeven, zou de Commissie tevens vermeenen, dat, om ook dienaangaande mogelijke misbruiken te weren en klagten te voorkomen, door den Minister van Binnenlandsche Zaken de noodige bevelen behoorden te worden uitgevaardigd, dat insgelijks in 's Rijks kweekschool van onderwijzers te Haarlem aan de kweekelingen geen onderwijs worde gegeven in strijd met de godsdienstige begrippen hunner kerkgenootschappen, en evenmin in de stadsscholen, bij het gezamenlijk onderwijs dat de kweekelingen aldaar van de hoofd-onderwijzers der scholen ontvangen; terwijl het al verder wenschelijk zoude wezen, dat in opgemelde kweekschool, de kweekelingen van de protestantsche en roomsch-katholijke gezindheid in de gelegenheid wierden gesteld, om door of van wege den leeraar van hun kerkgenootschap leerstellig godsdienstig onderwijs te ontvangen, mitsgaders dat in het algemeen van regeringswege maatregelen wierden genomen, om de rigtige uitvoering van het bovenstaande te verzekeren.

„Eenige leden der Commissie zouden het verkieslijker achten, indien in het Rijk twee afzonderlijke kweekscholen van onderwijzers, eene voor Protestanten, eene voor Roomsch-Katholijken, konden worden opgerigt."

Ter meerdere beveiliging der gewetens-vrijheid, acht de Commissie het verder wenschelijk, dat

„Autorisatien tot het oprigten eener lagere school niet dan om zeer gewigtige redenen zullen mogen geweigerd worden, en zullen in allen gevalle de redenen voor het afwijzen van het daartoe gedaan verzoek, binnen een bepaalden termijn, door tusschenkomst van Gedeputeerde Staten aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, en vervolgens door dat Departement aan de beoordeeling des Konings moeten worden onderworpen.

„Het ligt, ten slotte, naar het oordeel der Commissie, in den aard der zaak, dat aan de bestuurders van gods- of werkhuizen, die zulks mogten verlangen, het oprigten van scholen in dezelve niet moet kunnen geweigerd worden; en wanneer men dan weet, gelijk sommige leden der commissie daarvan kennis dragen, dat er bevolkte steden zijn, waarin men dikwerf kinderen van behoeftigen langs de straten ziet, die noch op de scholen der diaconien, noch, bij gebrek aan localiteit, in de zoogenaamde armenscholen kunnen worden opgenomen en dus van alle beschaafde opleiding moeten verstoken blijven, zou de Commissie het eene allezins wenschelijke zaak achten, indien van de verpligting tot het vragen van autorisatie ter oprigting van lagere scholen konden worden uitgezonderd de scholen en weeshuizen van eenige godsdienstige gezindte, met bepaling verder, dat die scholen tevens zouden kunnen bezocht worden (*mits uitsluitend*) door kinderen wier ouders door het diaconie- of armbestuur dier gezindte gealimenteerd worden; en ook den besturen in de groote steden mede vergund wierd uitsluitend voor de kinderen van door hen gealimenteerden, afzonderlijke diaconie- of armen-scholen op te rigten."

Uit het vorenstaande is genoegzaam gebleken, wat het doel is geweest van de meerderheid der Commissie. Handhaving, verlangde deze meerderheid, van de bestaande wetgeving, gewaarborgd door maatregelen tegen overmaat van vrijheid, zoowel als tegen overmaat van dwang. En het moet erkend, dat, ofschoon in de toepassing de door haar voorgestelde maatregelen grootelijks schipbreuk hebben geleden op de wanhopige kracht van wederstand, welke eene naar heerschappij dorstende partij daaraan bood, hare onmiskenbare bedoelingen geweest zijn, het dwangjuk op te heffen, waaronder gedurende meer dan dertig jaren het lager onderwijs gebukt was gegaan.

Wat echter de door deze meerderheid ontworpene maatregelen ter bescherming der wet van 1806 tegen overmaat van vrijheid betreft, deze worden niet zoozeer openbaar uit de reeds door ons medegedeelde voordragten der commissie naar aanleiding van de bezwaren der Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, als wel uit den strijd welken zij voerde tegen de wenschen, op nadrukkelijke wijze geopenbaard bepaaldelijk door Roomsch-Katholijke Kerkvoogden van Nederland. Beschouwen wij het onderwerp van dezen strijd eenigzins van naderbij, hetgeen daarom vooral noodig is, omdat al de overige stukken, welke wij nog te ontleden hebben, daartoe in onmiddellijke betrekking staan.

„Het verzoek, (aldus het Rapport, blz. 5) van Roomsch-Katholijke Kerkvoogden was tweeledig:

„Of, veranderingen op het stuk van het onderwijs in de tijdens de indiening van het adres nog te herziene Grondwet;

„Of, — en dit kan thans, na de plaats gehad hebbende herziening der Grondwet (die, namelijk, van 1840), maar alleen een punt van overweging meer uitmaken — dat, *naar aanleiding van art.* 226 (*thans art.* 224, *Gwt*, 1840) *der Grondwet, waarbij de zorg, maar niet het uitsluitend geven van openbaar onderwijs aan de Regering wordt opgedragen, vergunning worde verleend tot het oprigten van afzonderlijke eigene scholen en inrigtingen, waarin aan de kinderen der Katholijken, volgens de voorschriften van hunne godsdienst en geweten, onderwijs verleend worde, ook zonder bezwaar van 's Rijks schatkist.*"

Eene aanmerking. Dwang, schroomelijke dwang, constateerde de Commissie rondborstiglijk; de feiten schreeuwden te luide, dan dat deze kon ontkend worden. Wat de commissie echter niet constateerde, en niet kon constateren, omdat zij niet bestond, tenzij voor hen die een schandelijk misbruik maakten van de hun toevertrouwde magt, was vrijheid ter zake van het lager onderwijs. Deze laatsten alleen genoten eene onbeperkte vrijheid om het lager onderwijs aan te wenden tot alle zulke doeleinden als met hunne inzigten het meest overeenkwamen. Het is geconstateerd door de commissie. Anderen echter dan zij, dorsten zelfs het woord van vrijheid naauwelijks te noemen. Hoe kon de commissie er dan toe komen het noodig te achten van de wetgeving van 1806 te beschermen tegen een voorgewend kwaad, dat niet bestond? Hoe kon zij beducht zijn tegen eene overmaat van vrijheid, terwijl op het terrein van het lager onderwijs slechts de betreurenswaardigste dwingelandij geheerscht had en vrijheid eene op dien bodem volstrekt onbekende plant was? Wij willen het psychologisch raadsel thans niet trachten op te lossen; zijne verklaring vinde later eene gereede plaats. Voorshands zij het genoeg aan te stippen, dat een der leden van de Commissie niet in gebreke is kunnen blijven den sleutel te geven tot dit meer medelijdenswaardig dan bevreemdend raadsel.

Eene tweede aanmerking, aan de eigene woorden van het verslag ontleend, ga de mededeeling vooraf van het antwoord door de meerderheid der Commissie aan de verlangens van roomsch-katholijke Kerkvoogden gegeven:

„Drie leden zijn van meening, dat, bijaldien Uwe Majesteit tot alle de reeds voorgestelde punten (zie ons vorig No. 831) mogt gelieven toe te treden, niet alleen ten volle zal worden voldaan aan het hoofddoel van het adres van Gedeputeerde Staten van Noord-Braband van 31 Julij 1840, gelijk zulks in de nadere ontwikkeling en bij de in afschrift hierneven gevoegde missive aan den Minister van Binnenl. Zaken, van 22 December 1840, door dat collegie met zoovele woorden wordt gezegd, maar dat bovendien in *alle* de door Gedeputeerde Staten, zoowel als door de roomsch-katholijke Kerkvoogden, aangevoerde bezwaren betrekkelijk het lager onderwijs zal worden te gemoet gekomen, en het dan van zelf onnoodig wordt nog tot het oprigten van *eigen scholen* over te gaan.

Drie andere leden (Mgr. van Wijckerslooth, Mr. Groen van Prinsterer en baron van Hugenpoth) hebben zich echter met opgemeld gevoelen niet kunnen vereenigen. Zij denken evenwel te dien aanzien niet eenstemmig, en hebben tot bekorting van dit rapport en tot verduidelijking der zaak verkieslijk geoordeeld, hunne gedachten in afzonderlijke nota's te ontwikkelen."

Deze plaats verspreidt het helderste licht over den arbeid der commissie van 12 November 1840, die ons tien jaren langer, dan wij mogten verlangen, in een staat van afhankelijkheid heeft gelaten, waarvan de droevige gevolgen zoo menigvuldig gebleken zijn. In welke verhouding stonden tegen over elkander de voorstanders en de tegenstanders der eigene scholen? Het rapport-zelf zegt het met zoo vele woorden: Als man tegen man waren zij aan elkander tegen over gesteld, de HH. baron v. d. Capellen, Prof. des Amorie van der Hoeven en Prof. Kist aan de eene zijde *tegen*, Mgr. van Wijckerslooth, Mr. Groen van Prinsterer en baron v. Hugepoth aan de andere zijde, *voor* de eigene scholen. Wat besliste *tegen* haar? Het toeval, — of was het iets anders dan een *toeval*, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken een verklaarden tegenstander van vrijheid van onderwijs tot president der commissie had voorgesteld? — dat het juist baron van der Capellen was, die bij staking der stemmen, eene beslissende stem had uit te brengen! — Doch was het niet van toen af reeds duidelijk, dat de vrijheid van onderwijs eene gewonnen zaak en dat hare volkomene zegepraal slechts eene kwestie van tijd was?

En waarom verklaarden de drie eerstgenoemde Heeren zich *tegen* de eigene scholen? Zij vatten hunne bedenkingen daartegen in de volgende zes punten zamen.

„1°. De oprigting van eigen afzonderlijke scholen is *onnoodig*.

„2°. Waar het oprigten van meer bijzondere scholen noodig mogt zijn, is de weg daartoe opengelaten bij de wet van 3 April 1806 en vooral door de voorgestelde ampliatie van art. 1 van het besluit van 27 Mei 1830.

„3°. Onbepaalde vrijheid te verleenen tot het oprigten van eigen kerkelijke scholen zou eene onbillijkheid zijn jegens de Roomsch-Katholijken en binnen korten tijd tot nieuwe en veel luidere klagten aanleiding geven.

„4°. Het verleenen van onbeperkte vrijheid tot het oprigten van eigen scholen door bijzondere kerkgenootschappen zoo strijdig zijn met het verlangen van misschien verre de meeste Roomsch-Katholijken en van nagenoeg alle de Protestanten.

„5°. De oprigting van eigen scholen voor afzonderlijke kerkgenootschappen zou *verderfelijk* zijn.

„Eindelijk 6°. het oprigten van eigen scholen zonder uitdrukkelijke wetsbepaling is *ongrondwettig*."

Ziedaar de gronden, waarop drie leden der commissie voorgaven zich tegen de wenschen door katholijke kerkvoogden blootgelegd te moeten verklaren; met de ontwikkeling daarvan, welke intusschen te uitgebreid is dan dat wij haar zouden kunnen teruggeven, wordt het gezamenlijk Rapport besloten. In volgende opstellen willen wij kenbaar maken, wat door de overige drie leden der commissie tegen deze gronden triomfantelijk is aangevoerd.

Het nieuw gestichte Fransche dagblad *le Moniteur Catholique* opent, in zijn N°. 5, zijne kolommen voor eene reeks van artikelen over den toestand der Katholijken van Nederland, naar aanleiding der bekende *Mémoire sur la situation*, enz. Wij zullen — en het doet ons leed uit gebrek aan plaatsruimte daartoe genoodzaakt te zijn — ons moeten bepalen bij de schoone woorden, waarvan de *Moniteur Catholique*, bij wijze van inleiding, zijne reeks van artikelen vooraf doet gaan, en welke aldus luiden:

Het Katholicisme in Nederland.

»Strijd en droefheid zijn het deel van elken verstandelijken en zedelijken vooruitgang. Ook de Kerk ontgaat die wet niet, van welke de Zaligmaker zelf den invloed heeft willen ondervinden. Al wat in den tijd voorvalt, is, ten minste uitwendig en wat de stoffelijke omkleeding betreft, aan eene regelmatige ontwikkeling onderworpen, die arbeid en vermoeijenis na zich sleept. Het kruis, dat boven de christelijke maatschappijen schittert, als een teeken des levens en des heils, werpt op dezelve ook een zekeren zachten en treurigen lichtstraal, even

als de tranen der boetelingen en het bloed der martelaren.

»Te vergeefs zou eenig mensch of een volk het beproeven aan het leven een anderen loop te geven; de Katholijken weten zulks. Het is hun bekend dat het eerste menschenpaar geplaatst werd tegenover een gebod, hetwelk het kon overtreden omdat het vrij was; maar onze eerste ouders waren onverschoonbaar van dat verbod te hebben miskend, vermits zij het hadden kunnen eerbiedigen. Zij, de Katholijken, weten dat het lot van alle menschenrassen, gezamenlijk en elk voor zich, afhing van de te vallen beslissing, die aan de eeuwen een weg van vreugde of van smart zou voorschrijven. Zij weten dat de eeuwen den weg der smart zijn ingeslagen.

»Wat hen betreft die onze overtuiging niet deelen, deze vermoeijen zich, doch vruchteloos, om de natuurlijke eigenschap van het menschelijk leven te veranderen. Wanneer zij, volgens eene uitspatting hunner vrijheid, hun toevlugt nemen tot het vermaak, dan grijpt de geregtigheid des Scheppers hen aan, en werpt hen met geweld terug onder de hand der smarte; de vermoeijenissen van den geest, de angsten des harten, de droefheid van binnen, de beletselen van buiten; alles wapent zich om hen weder te doen bukken voor de wet, die zij wilden omverwerpen.

»Gij trotseert de beginselen; wel nu het zij zoo! maar morgen zult gij vernederd worden door de onbeschaamdheid der feiten. Gij ontkent het regt; ook dit zij u op uw gemak vergund; maar morgen zult gij, zonder het te vinden, naar een middel zoeken om het geweld te breidelen. Gij sluit de volkeren op binnen den kring der genietingen en der stoffelijke belangen; ga steeds uw gang; maar nadat zij met eene alles vernielende kracht den onwaardigen kerker, waarin gij hen besloten hebt, zullen doorloopen hebben, zullen zij deszelfs muren verbreken, en hen die ze gebouwd en ze tot eene wet verheven hebben, met de voeten treden. Gij misleidt de menschelijke ziel, wanneer gij voldoening weigert aan hare edelste belangen; neemt u in acht; de natuur is onschendbaar; de beleedigde ziel zal 'tgeen haar belemmert, weten te verbreken; zij zal over uwe vermetelheid wraak nemen; eene wraak, die de aarde met bloed en rouw zal overdekken, en die de geschiedenis tranen zal doen storten.

»Laat ons dus niet verbaasd staan, Katholijken, over de rol, die men ons in den tegenwoordigen tijd in geheel Europa dwingt te spelen. Laten zij die lijden, geduld oefenen, want de eeuwigheid behoort hun toe; laten zij die anderen doen lijden, zich haasten, want het kan niet anders of de overwinning moet hun weldra ontvallen.

»Deze overwegingen worden ons ingeboezemd door hetgeen onze broeders in Nederland te verduren en te lijden hebben; zij zijn echter toepasselijk op onze broeders in alle landen. De les, die ons door de Katholijken van Nederland is gegeven, verlieze men niet uit het oog; eerst na drie eeuwen van verdrukking en na langdurige en moeijelijke pogingen is het hun gelukt een weinig vrijheid te bemagtigen."

BERIGTEN UIT CALIFORNIE.

(Vervolg van N°. 829).

»De prijs van den grondeigendom is hier ongeloofelijk hoog. Ik zag dezer dagen een perceel dat in de maand Junij ll. 14000 dollars (ca. *f* 35000) gekost had voor 50,000 dollars (ca. *f* 125,000) verkoopen, en twee uren daarna kon de laatste kooper reeds weder 5000 dollars (ca. *f* 12,500) winst op zijne koop verkrijgen, en toch was dit perceel slechts 17 voet breed en 28 voet lang, zijnde een huis met zeildoek gedekt, doch de groote waarde van hetzelve bestond minder in de uitgestrektheid dan wel in het beroep hetwelk er werd uitgeoefend, het was namelijk een koffijhuis en wel het drukst bezochte uit de stad, waarin vier speeltafels; en om u een denkbeeld te geven van hetgeen daar omgaat dient, dat de verkooper daarin sedert Junij tot September 60,000 dollars of *f* 150,000 verdiend heeft, en zijne affaire alleen van de hand doet omdat hij met zijne fortuin naar New-York wil terugkeeren. Misschien wel wordt hij aldaar nog een der hoofden van de stokvisch-aristocratie, en als hij de cabritlederen handschoenen aantrekt, zullen zelfs de Whigs niet schroomen zijne hand te schudden, hoewel dezelfde hand nog niet koud is van monte (1) te spelen met de ongewasschen Mexicanen, Chilianen en Vlugtelingen uit alle deelen der wereld.

Degenen op de plaats die zich laten voorstaan de zaken vooruit te zien, voorspellen binnen korten tijd eene verschrikkelijke krisis; zij zeggen dat het nu tijd is, voor degenen die hun belang begrijpen om er zonder verliezen uit te komen, en dat degenen die nu grondeigendommen bezitten, van nu tot over 6 Maanden aan lagerwal daarmede zullen geraken. Niettegenstaande dit rijst de waarde der eigendommen bij den dag; één ding staat vast, en dat is, dat San Francisco bestemd is om eene groote stad te worden, en als dezelve in 3 maanden zoo aanwast, als zij in de laatste 3 maanden heeft gedaan, zoo zal er plaats zijn om nog 30 of 40,000 personen meerder te huisvesten.

De haven en de baai zijn vol met schepen van alle deelen der wereld, welke daar moeten blijven liggen, en niet kunnen uitzeilen bij gebrek aan scheepsvolk; de schepen worden hier dan ook tot ongeloofelijke lage prijzen verkocht, goedkooper dan in eenige andere haven ter wereld, inderdaad kunnen dezelve tot geen prijs worden te gelde gemaakt; de schepen die de Vereenigde Staten over 6 à 7 maanden verlaten hebben vallen nu eerst binnen, de Humboldt kwam het van daag aan, de Brooxlijn is voor 8 dagen binnen gekomen, en verscheidene anderen arriveren dagelijks van Boston en verschillende Amerikaansche havens. Wij hebben hier ook eenige gouvernements schepen, de Ohio van 74 stukken, het fregat Savannah, de sloep Warren, de Massachusetts, de magazijn-schepen Southampton en Fredonia, en de schoener Ewing. Er heerscht dan ook in de haven eene verbazende beweging en levendigheid.

De goederen die hier aangebragt worden, gaan alle in publieke verkoop, en worden alsdan onder New-Yorksche prijzen verkocht, terwijl indien men iets en détail wil koopen, daarvoor exorbitante prijzen moet besteden, doordat de kleinhandelaars niet verkoopen zonder eene winst van 300 à 400 pCt. Tot voorbeeld kan ik u het volgende aanhalen; ik betaalde 1½ dollar voor een glas op mijn horologie en zag naderhand 1 kist, inhoudende 4 dozijn horologie glazen, bij publieke verkoop 2 dollars opbrengen. Een van mijne vrienden kocht gepasseerde week een paard, ten einde hetzelve, voor een kar gespannen te kunnen gebruiken, om koffers en bagaadje van de verschillende schepen in de haven af te halen, en ziende dat hetzelve noodig beslagen moest worden, bragt hij het naar den hoefsmit; men vroeg hem voor een enkel hoefijzer 7 dollars, en voor een geheel beslag 26 dollars. Het zal overbodig zijn u te zeggen dat mijn vriend tot het besluit kwam zijn paard de oude ijzers te laten behouden tot de nieuwe door hetzelve verdiend waren."

(1) Een hazardspel zeer algemeen in de Vereenigde Staten en het overige Amerika en van daar in Californie ingevoerd.

Bij besluit van 4 Januarij jl., n°. 23 heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeesters in de hiernagemelde gemeenten, ter vervulling van vacaturen, ontstaan door de gewone aftreding met den 2den Januarij 1850, te benoemen of bij continuatie te benoemen:

In de provincie Noordbrabant:

Voor Dinther P. Gelpke; voor Vugt D. W. Molhuizen; voor Beek en Donk C. van Kemenade; voor Bladel en Netersel J. F. C. Meijer; voor Deurne en Liessel G. van Riet; voor Oirschot J. de Jong; voor Son en Breugel S. van Hoven; voor Veldhoven en Mereveldhoven H. de Wit; voor Vessel, Wintelre en Knegsel C. Hordijk; voor Teteringen J. van Ginneken.

In de provincie Zeeland.

Voor Wolphaartsdijk, E. P. Lenshook; voor IJzendijke, J. Brevet; voor Hontenisse E. F. Noël; voor Neuzen P. W. Steenkamp.

In de provincie Overijssel:

Voor Blokzijl J. W. D. Kaempff; voor Gramsbergen W. Swam; voor Stad Hasselt G. Fleislich; voor Lonneker J. M. Greve; voor Nieuwleusen en Avereerst, C. W. baron van Dedem; voor Staphorst F A Ebbinge Wubben.

In de provincie Zuidholland:

Voor Ammerstol, 's Heeraartsberg en Berg-ambacht J. Smits van der Goes; voor Capelle aan den IJssel D. C. Kley; voor den Bommel en Ooltgensplaat A. van Weel Davidsz.; voor Oud- en Nieuw Herkingen, Melissant Roxenisse J. A. van Weel; voor Hillegom A. C. Muijsken; voor Mijnsheerenland, Westmaas en Groep L. Kluit; voor Nieuwkoop c. a. J. A. Swillens; voor Ouddorp c. a A. W. van Kerkwijk; voor Nieuwe Tonge c. a. Mr. S. H. Anemaet; voor Vierpolders genaamd Nieuwland P. van Andel.

Bij besluit van 6 Januarij jl., n°. 37, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeenten Loenersloot c. a, Nichtevecht, Vreeland en Ruwiel te benoemen J. van den Andel; tot burgemeester van Kamerijk c. a., C. J. Bredius; voorts aan A. Hoevenaars ontslag verleend als burgemeester van Gilze en Reijen: aan J. M Stoop ontslag verleend als secretaris van Strijen, en in zijn plaats benoemd H. Vogelsang.

In de provincie Noord-Holland:

Voor Beemster C. Boom Jr.; voor Diemen en Watergraafsmeer, Mr. J. P. van Medenbach Wakker; voor Oosthuizen J. Korver; voor Velsen C. Schreuder; voor Vlieland Mr. F. H. van der Kop; voor Wormer H Stant.

Z. M. heeft nog te ontslag verleend: aan K. Koning als secretaris te Warmond, en in zijne plaats benoemd Mr. A. Nederburgh, burgemeester aldaar; 2e benoemd tot secretaris van Nieuwerkerk aan den IJssel M. E. G. van Lakerveld Blankon, burgemeester aldaar; 3e benoemd tot secretaris van Oost en West-Barendrecht Mr. H. M. Barendregt, burgemeester aldaar.

Naar men verneemt is er bij het ministerie van binnenl. zaken wederom eene reorganisatie op handen, welke tot vereenvoudiging en bezuiniging moet leiden. Tegen 1°. April aanst. zouden namelijk eervol uit hunne betrekkingen worden ontslagen, onder toekenning van wachtgeld of pensioen, de Heeren: W. J. P. baron Sloet van Toutenburg, opper-houtvester; Mr. A. H. Harteveld, referendaris; H. Wijnbeek, adviseur voor de zaken van het onderwijs; G. L. Zilcken. commies; en Coops, P. Bal, D. Post en W. H. Frundt, adjunct-commiezen.

Het Hof heeft gisteren den rouw aangenomen voor den tijd van drie weken, wegens het overlijden van H. M. de koningin Adelaïde, weduwe van wijlen Zijne Majesteit Koning Willem den IV van Engeland, en wel de beide eerste weken den middelbaren en de laatste week den ligten rouw, zullende tevens in de tweede week de middelbare en in de laatste week de ligte rouw gedragen worden wegens het overlijden van Hare Koninklijke Hoogheid de hertogin Frederika Louisa Wilhelmina Amalia van Anhalt Dessau, geboren prinses van Pruissen.

Bij resolutie van 4 Januarij is door het departement van Binnenlandsche Zaken aan de heeren Joseph Wijtenburg de Vries en Johannes Planjé, beiden wonende te Leijden, onder zekere voorwaarden, concessie tot wederopzeggens toe verleend tot het doen varen van eene schroefstoomboot met twee werktuigen, elk van acht paardenkracht, tot het overbrengen van passagiers en goederen tusschen Leijden en Amsterdam, daarbij aandoende de tusschengelegene plaatsen Leijderdorp, Achthoven, Koudekerk, Oudshoorn, Alphen, Gousluis, Tolhuis, Vrouwenakker, Uithoorn, Ouwerkerk, vice versa.

Met deze dienst zal echter niet mogen worden aangevangen dan nadat een reglement omtrent de wijze van hare uitoefening en het daartoe betrekkelijk tarief door genoemd Departement zullen zijn vastgesteld.

Bij resolutie van 4 dezer is door het departement van Binnenlandsche Zaken, bij wijziging en uitbreiding der concessie, vermeld in de *Staats-Courant* van 6 September 1849, aan de heeren Jozua van der Elst c. s. te Haarlem vergund: 1°. het oprigten van eene stoomsleepdienst van Haarlem over de Kaag tot Leyden, door het Spaarne, het westelijk deel der ringvaart, de Kagermeer, de Zijl en een gedeelte van den Rhijn; en 2°. het vervoeren van personen en goederen van en tot de beide genoemde steden en tusschenliggende plaatsen, hetzij met de stoomboot zelve, hetzij door middel van aan den sleeptrein vast te hechten vaartuigen, een en ander volgens nader vast te stellen reglement en tarief; welke aldus gewijzigde concessie gerekend wordt te zijn ingegaan op gemelden 4den dezer.

In den nacht van Zondag op Maandag is bij den landman van der Drift, op Groenendaal, onder de gemeente Wassenaar, achter het buitenverblijf van den baron van Brienen van de Groote Lindt, een belangrijke diefstal van geld, door middel van buiten- en binnenbraak, gepleegd.

Het Collegie van Raden en Generaal-meesters der munt, maakt bekend, dat het meest in het oog vallend kenteeken der valsche 25 centstukken, alhier en te Rotterdam uitgegeven, bestond in de kleur, wijl die stukken hoofdzakelijk uit *tin* en *lood* bestaande, *blaauwachtig-grijs* zijn, geheel verschillende van die der echte stukken.

Een iegelijk wordt verzocht acht te slaan op personen, die zulke valsche stukken aanbieden en der justitie of politie daarvan kennis te geven, terwijl zij, die, zoodanig geld ontvangen hebbende, dat meenen te mogen uitgeven, herinnerd worden aan Art. 135.

De gewoonte, om met de klokken van het oude in het nieuwe jaar te luiden, onder het drinken van sterken drank, had te Holwierde bijna aan twee menschen het leven gekost; een toeval heeft hen gered. Op oudejaars avond namelijk is men ook daar gewoon met de in den toren hangende klok »Stefanis" te luiden; en daar de klepel van die klok bewaard werd in het gemeentehuis te Bierum, dewijl het door de regering verboden was, ze te gebruiken, ging men te werk en hing er een gewigt van 50 oude ponden in, hangende aan een touw. Nauwelijks echter is men aan het luiden, of dit touw, aan het beroeste ijzer vastgemaakt, breekt, en de op den eersten zolder trekkende menigte het hoorende, en den val van het gewigt vreezende, vliegt uiteen. Een van hen laat zich van de trappen neêrglijden, doch blijft onder weg hangen; een ander werpt zich in de zoogenaamde klankgaten, niet bedenkende, dat de bodem dier gaten schuins is, maar glijdt tegen een traliehek aan en blijft daar liggen. Beiden zijn dus door toevallige omstandigheden behouden gebleven. Een derde echter heeft het ongeluk gehad van onder het vallen een been te breken, terwijl een paard, mogelijk door de rondtrekkende en luidruchtige menigte verschrikt geworden, is losgeraakt, en vervolgens in eene hoop stroo blijvende vastzitten, is gevallen en den nek heeft gebroken.

(H. Bl.)

DORDRECHT, 9 Januarij. Het ijs op de rivier voor deze stad is sedert ons vorig berigt niet veel veranderd. Ofschoon sterk toegenomen, is het echter nog altijd drijvende en wordt daardoor de communicatie zeer bemoeijelijkt. Achter het eiland was dezen nacht veel drijfijs, waardoor de Brabandsche post verscheidene uren is opgehouden.

(D. C.)

NIJMEGEN, 8 Jan. Ingevolge besluit van de provinciale staten van Gelderland, dd. 19 December jl., hebben heeren gedeputeerde staten der provincie goedgevonden: heeren districts-commissarissen uit te noodigen om hunne werkzaamheden, op den bestaanden voet, voor

provinciale rekening, over het jaar 1850, tot dat de wet op de gemeentebesturen zal zijn ingevoerd, te blijven voortzetten. (*N. C.*)

ASSEN, 7 Jan. Gisteren avond overleed alhier in den ouderdom van 59 jaren, na eene langdurige sukkeling, de heer Mr. Gerrit Kniphorst, Ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Drenthe, lid van den Raad der stad Assen, lid van het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest en Justitie, lid van het Collegie van Curatoren over het Gymnasium aldaar, enz. Voor 1838 was de heer Kniphorst procureur bij de Arrond. Regtbank alhier, welke betrekking hij reeds in 1812 bekleedde; jaren lang had hij eene bloeijende praktijk, welke zich over geheel Drenthe uitstrekte; hij was een kundig, bekwaam en scherpzinnig pleitbezorger. Na geruime jaren lid van de Staten van Drenthe geweest te zijn, werd hij door deze in 1833 tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen, en bekleedde de functie van vertegenwoordiger van Drenthe tot in het laatst van 1848. (*D. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Januarij. Heden heeft de Wetgevende Vergadering hare algemeene discussie geopend over het wetsontwerp over de gemeente-onderwijzers. De Montagnards Lavergne en Pascal Duprat hebben het beginsel hevig bestreden. De rapporteur Beugnot en Parieu, minister van openbaar onderwijs, hebben hem geantwoord. Laatstgenoemde heeft, ter bekrachtiging van zijne stelling, talrijke feiten aangehaald ten bewijze, dat eene menigte schoolonderwijzers als agenten der socialistische propaganda hebben gefungeerd. Maar hij verhaalde nog niet alles wat hij wist, want, zeide hij, het Fransche publiek wil geëerbiedigd worden! De Montagne heeft zich over de ontvangen nederlagen pogen te wreken, door den minister herhaaldelijk op eene onbeschofte wijze in de rede te vallen.

De Vergadering heeft eindelijk met de aanzienlijke meerderheid van 352 tegen 208 stemmen besloten, tot de artikelsgewijze beraadslaging van het ontwerp over te gaan. Men voorziet veel onstuimigheid in de zittingen, doch het is niet twijfelachtig of de wet zal aangenomen worden.

— De nota van het dagblad *Napoleon* is tot het bespottelijke toe door de bladen behandeld en besproken geworden. Heden hield men de nota uitsluitend voor het werk van Briffault, den voormaligen secretaris van den President. Het dagblad *Napoleon*, was zeide men niets meer dan eene bijzondere speculatie, waaraan de President geheel vreemd was.

— De minister van oorlog heeft in de zitting van heden een wets-ontwerp aangeboden, aangekondigd door het nieuwe orgaan der Bonapartisten, het dagblad *Le Napoleon*, strekkende om de soldij der onder-officieren met 20 centimes per dag te verhoogen.

— Dupin heeft thans stellig het presidentschap aangenomen. Hij bekleedde heden weder zijn voorzitterszetel, zonder evenwel echter eenige toespraak te rigten tot de vergadering, hetgeen aan sommigen vreemd voorkwam. Men zegt, dat hij in dit punt heeft toegegeven aan den raad zijner vrienden.

— Eene groote sensatie is te weeg gebragt door de stemming over de zaak van la Plata, vooral moet Thiers zeer verwonderd over geweest zijn. Geruchten spreken over de moeite, die men aan beide zijden heeft aangewend, om stemmen voor of tegen de expeditie te winnen. Men wil, dat de regering zich vertrouwelijk bij verscheidene afgevaardigden verbonden heeft, om naar Montevideo eene legermagt te zenden, volgens sommigen van 2500 (volgens anderen van 1500 man) ten einde de onderhandelingen kracht bij te zetten.

— Prins Jules de Polignac, chef van het kabinet van Karel X, tijdens de uitvaardiging der beruchte ordonnantien in 1830, bevindt zich op dit oogenblik te Parijs.

— Het huwelijk van Proudhon met Mejufvrouw Piegard is reeds sedert eenige dagen voltrokken.

— Onder den titel: *Quelques pages d'Histoire de la Révolution de Février*, heeft Louis Blanc zijne herinneringen over de gebeurtenissen, sedert 24 Februarij tot op den dag zijner ballingschap, publiek gemaakt.

— Drie honderd Polen, die zich te Parijs bevonden, hebben vernomen, dat de aan hen verleende onderstand zal ophouden.

— Er wordt weder meer gesproken van de vermoedelijke optreding van Molé in het kabinet.

— Het supplementair rapport van Beugnot over het ontwerp van het onderwijs, bespreekt de drie volgende punten: 1e. de benoeming en afzetting van onderwijzers der lagere scholen, welke de commissie, in de organieke wet, niet geheel aan het gezag der prefecten wil hebben overgelaten; 2e. de departementale raden, die zij met kracht handhaaft, welke inderdaad eene der voornaamste grondslagen der wet zijn; 3e. de bepalingen betreffende de regtspleging en de penaliteit, waarin zij eenige wijzigingen brengt.

— De zitting der Fransche akademie was heden zeer belangrijk. Guizot hield daarin voorlezing van een geschiedkundig fragment over de restauratie des Staats. De zaal was eivol.

— Cabet komt in een langen, zonderlingen brief aan den President der Republiek op, tegen het vonnis, waarbij hij ter zake van oplichting is veroordeeld.

— De Prins van Joinville heeft aan eene Engelsche maatschappij het regt verkocht om de hem toebehoorende diamantmijnen in Brazilië, in de provincie St. Catharina, te ontginnen.

MADRID, 2 Januarij. Volgens de *Nacion* zouden voor de expeditie der Carlisten de Fransche legitimisten de benoodigde gelden willen verschaffen; 200.000 francs moeten door de Bank van Bayonne daarvoor ter beschikking gesteld zijn. De graaf van Montemolin had tevens eene circulaire aan al zijne aanhangers gerigt.

— Het rapport over het budget is in de Kamer van afgevaardigden nog niet gelezen uit hoofde van nieuwe wijzigingen, door Bravo Murillo in het budget gebragt en die aan de oppositie weinig hebben voldaan. De commissie zal haar rapport herzien, hetwelk zij in overeenstemming zal moeten brengen met de door de regering aangebragte veranderingen.

— De *Heraldo* verklaart dat het voor den Carlistischen inval niet vreest, welke de *Nacion* heeft aangekondigd.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Jan. Blijkens den op den 7 dezer openbaar gemaakten staat der inkomsten van het rijk gedurende het vierendeeljaars, geëindigd den 5 dezer, hebben dezelve 470.003 £ meer opgebragt dan gedurende dezelfde drie maanden van het vorige jaar. Over het geheele jaar, betwelk den 5 dezer geëindigd is, hebben de inkomsten 80,131 £ minder bedragen dan over dat, geëindigd den 5 Januarij 1849.

— Prins Albert heeft eergisteren, in gezelschap van de hertogen van Nemours en Aumale en den prins v. Joinville, eene jagtpartij gehouden.

— Men verzekert, dat terstond na de zamenkomst van het parlement, twee wets-voordragten ter uitbreiding van het kiesregt in Engeland en Ierland, aan hetzelve zullen worden aangeboden.

— Heald, de gemaal van Lola Montès, is te Londen aangekomen, de gravin van Landsfeld in Spanje achter latende.

DUITSCHLAND.

KEULEN 9 Jan. Te Leipzig loopt het gerucht, dat de Koning van Saksen het voornemen heeft om ten behoeve van den oudsten zoon zijns broeders Johan, afstand van den troon te doen, en dat deze bij zijne troonsbeklimming eene zeer omvattende amnestie zoude uitvaardigen.

— Men schrijft uit Throndjem in Noorwegen, dat men bij Spitsbergen de overblijfselen heeft gevonden van den daar gestranden schipper Jochmus Bachem, van Hammerfest en van negen met hem geredde personen der bemanning van zijn schip. Om zich tegen wind en weder te beschermen, hadden zij een hol in den grond gegraven, waar zij achtervolgens den hongerdood ondergingen. De schipper had om dit vreesselijk lot te ontgaan, zich verhangen. Uit twee brieven, welke men naast hem vond liggen, en die hij met moeite door middel van de uit het schip geredde schrijfgereedschappen had geschreven, blijkt, in welken wanhopigen toestand deze lieden zich hadden bevonden, na aan de woede der golven te zijn ontkomen.

WEENEN, 5 Jan. De minister van financien heeft den keizer verscheidene gewigtige maatregelen voorgedragen, als: 1°. de betaling der nog achterstallige renten van de $4\frac{1}{2}$ pCts. leening van $26\frac{1}{4}$ millioen; 2°. de intrekking der Lombardijsch-Venetiaansche schatkistbilletten, ten bedrage van 14 millioen; 3°. de intrekking der Duitsche muntbilletten ten bedrage van $3\frac{1}{2}$ millioen; 4°. in den loop des jaars 1850 moeten $14\frac{1}{2}$ millioen van de Sardinische schadevergoeding inkomen; 5°. worden de hypothecaire inschrijvingen van 1842 ingetrokken, en wordt de schuld met 16 millioen verligt; 6°. door middel van de finantieele operatie tot intrekking der Lombardijsch-Venetiaansche schatkistbilletten zal eene aanzienlijke som gelds in specie inkomen.

ITALIE.

Den tweeden Kersdag heeft de kardinaal Lambruschini, uit naam van het H. Collegie zijne opwachting bij den Paus gemaakt. Z. H. vertrok denzelfden dag naar het koninklijk lustslot Caserta. De H. Vader heeft op Kersnacht het eerste H. Misoffer opgedragen in tegenwoordigheid van alle leden der koninklijke familie van Napels, die alle tot de H. Tafel naderden. Z. H. hield bij die gelegenheid eene korte toespraak tot de aanwezigen.

De dagbladen blijven volhouden, dat de H. Vader omstreeks half Januarij naar Rome zal terug keeren. De stedelijke regering heeft maatregelen genomen om de terugkomst des Pausen met illuminatiën, eerbogen enz. te vieren; doch er moet van Portici uitdrukkelijk bevel gekomen zijn, *van regeringswege* geenerlei feestviering te houden bij de terugkomst van Z. H., die evenwel nog zeer onzeker is, ofschoon men zegt, dat alle vertrekken van het Vaticaan reeds in gereedheid zijn gebragt.

Een brief uit Rome aan de *Constitutionnel* meldt dat 29 December de eerste divisie van het 66e linieregement naar Civita-Vecchia is vertrokken om naar Frankrijk terug te keeren.

Men blijft te Rome veel spreken van zamenzweringen op groote schaal, die bij 's Pausen terugkomst moeten losbarsten. In de Romagna zijn uit verscheidene apothekerswinkels alle vergiften gestolen; genoeg om geheel den Kerkelijken Staat te vergiftigen. De vrees die te Rome heerscht is welligt een weinig overdreven, maar dat de Mazzinisten hunne woelingen nog voortzetten, en in overeenstemming met de agenten van het Britsch bijbelgenootschap al het mogelijke doen om het volk tot ongehoorzaamheid jegens den Paus, deszelfs wettigen Souverein aan te zetten, wordt in een krachtig artikel van den *Osservatore Romano* heden op nieuw ten duidelijkste bewezen.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft zich den 2 Januarij bezig gehouden met het onderzoek der verkiezingen van ambtenaren tot leden der Kamer, welke het getal van 55 bedroegen, waarvan volgens de constitutie 4 moesten uitvallen. In dezelfde zitting heeft de minister van financien het budget voor 1850 aangeboden.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 Jan. De zitting van den Senaat leverde niets belangrijks op.

STADSNIEUWS.

Den 21 Januarij, 's middags ten 12 ure, zal op het Stadhuis worden aanbesteed: het vernieuwen der houten ophaalbrug N°. 281 over de Rapenburgergracht bij de Peperstraat, en der brug N°. 172 over de Overtoomsche Vaart, voor de laan van het Buiten-Gasthuis.

De Eigenaar van een paar gekleurd kristallen Flacons, dezer dagen op den publieken weg gevonden, kan ze, mits den eigendom bewijzende, kosteloos terug bekomen aan het Bureau van Politie 3e Sectie, Muidergracht.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 Januarij.

BEVALLEN (4 Jan.): A. Scheepmaker Wz., geb. La Cave, Z. - M. E. Ruyter, geb. Kemper, D. — (9 Jan.): S. L. Eeckhoff, geb. Hammann, Z - H. G. Halswijk, geb. Oberhuisen, D. - C. B. Clement, geb. Poppelbaum, D.

OVERLEDEN (5 Jan.): Jan Kaan, 52 j. — (6 Jan.): Mej. M. J. van den Bergh, 60 j. — (9 Jan.): Bernard van Marken, 14 j.

HANDELSBERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT

OVER DEN AMSTERDAMSCHEN HANDEL IN 1849.

VERFWAREN.

Indigo. De aanvoer van dit artikel is over het geheel iets onder het cijfer van A°. P°. gebleven, dan niet noemenswaardig; verscheidene partijen daarvan zijn bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij voor de gewone Najaars-Veilingen te laat aangekomen, zoodat het totale cijfer der Veilingen ruim 1200 heele kisten minder bedraagt dan in 1848.

De voorraad op heden is iets grooter dan op A°. P°., echter van weinig beteekenis.

De handel in dit artikel is het geheele jaar door zeer geregeld geweest en zoowel in de Voor- als Najaars-Veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij vond alles grif nemers voor den uitvoer.

De prijzen hebben onder zeer kleine fluctuatiën eene gestadige verhooging ondergaan en de koersen in de Najaars-Veilingen bedongen, hebben zich, echter met maar matige vraag, ten volle gehouden en zijn thans nog als marktwaarde aan te nemen.

De *particuliere aanvoer* is dit jaar weder hoogst onbeduidend geweest, daarvan zijn slechts 157 kisten en kistjes Java onder de generale invoer op onze markt begrepen. De handel in dat soort van Indigo is het geheele jaar door echter levendig gehouden, doordien bijkans alles wat door particulieren van Java te Rotterdam werd aangebragt, voor onze markt werd gekocht.

De productie op Java, houden wij het er voor, dat met kleine wijzigingen dezelfde is gebleven, van de groote veranderingen van Indigovelden in Suikervelden hoort men minder spreken. Dan zoo lang er van Gouvernementswege dienaangaande geene officieële stukken worden publiek gemaakt, verkeert men in het duistere. De verminderde hoeveelheid die geveild is, gelooven wij voor een goed deel te moeten toeschrijven aan de betere kwaliteiten die thans geleverd worden, daar het een natuurlijk gevolg is men van dezelfde oppervlakte gronds met Indigo beplant, minder fijne Indigo verkrijgt dan ordinaire, en vergelijkt men de Gouvernements Indigo's van vroeger, toen het getal ponden zoo veel grooter was dan thans, tegen de tegenwoordige zal men een beduidend onderscheid vinden.

In Bengaal en andere soorten was dit jaar veel meer handel dan vroeger, dat wij gedeeltelijk toeschrijven aan den hoogen stand der prijzen op de Engelsche markten, welke bij het geheele gemis van lage Java-soorten voor een goed deel in de behoeften van onze binnenlandsche gebruikers voorzien hebben.

De voorraad van deze soorten is niet groot, echter zijn wij daarin vrij wel ge orteerd tot zeer matige prijzen.

Cochenille. De prijzen van dit artikel hebben vrij wat gefluctueerd, vooral in de mindere soorten; de prijzen zijn thans weder tamelijk gelijk aan de slotprijzen van 1848. De invoer daarvan heeft die van het vorig jaar eenigzints overtroffen, de Voorraad is ook iets grooter, van particuliere aanvoer hebben wij weinig ontvangen ofschoon de vrije kultuur van dit artikel op Java gunstig staat. Eene partij van 54 kisten is dezer dagen voor particuliere rekening van Java aangebragt welke spoedig ter markt zal komen. De invoer was gedurende dit laatste jaar 1849, Amsterdam 443 kistj., en Rotterdam 246 kistj.; en de voorraad op Ulto. December: Amsterdam 392, Rotterdam 58 kistj.

Van onze West-Indische koloniën is dit jaar hier zeer weinig ter markt gebragt ofschoon men daarvoor goede prijzen zoude besteden. De kultuur aldaar schijnt met verschillende hinderpalen te kampen te hebben.

In Mexicaansch en Honduras is zeer weinig omgegaan en alleen van bijmarkten aangevoerd ter voorziening van ons inlandsch gebruik.

Verfhouten. Geen dezer artikelen hebben eenige de minste uitgebreidheid in handel opgeleverd, algemeen is de invoer daarvan op onze markt zeer klein geweest en hebben wij voor vele derzelve in onze behoeften moeten voorzien door van omringende markten te trekken, of van daaruit voor Amsterdamsche rekening expeditiën te doen.

Campêche. Heeft bij kleine invoer een goed debiet gehad en blijft onze voorraad verre beneden die van December 1848. De prijzen voor Spaansch hebben vrij wat gevarieërd, en blijven ten slotte zelfs nog iets hooger dan bij het begin van het jaar. Ook Jamaica en St. Domingo hebben in de eerste maanden van het jaar eenige verbetering ondervonden, dan zijn sints gestadig achteruitgegaan en thans op eene zelden gekende laagte. Groote aanvoeren op bijkans alle omringende markten hebben deze teruggang veroorzaakt.

Geel. Met goede invoer hebben de prijzen zich in de eerste helft van het jaar eenigsints gebeterd, dan zijn daarna weder terug geloopen en staan thans met maar weinig kooplust onder de prijzen van het begin van het jaar. Echt Cuba 1e kwaliteit blijft evenwel zeer gezocht en zoude hooge prijzen opbrengen.

St. Martens. Heeft in de eerste helft van het jaar zeer veel vraag genoten, en alle ter markt komende partijen zijn tot zeer verhoogde prijzen met graagte voor den uitvoer genomen. Later in den zomer zijn ook hier als te Rotterdam weder ladingen aangebragt, waarop door de overdrevene eischen der houders weinig liefhebberij bestond, en zijn dezelve sints ter markt gekomen, zoodat een goed deel daarvan gedetailleerd is, en onze voorraad onder de middelmatige is gedaald.

Lima. Zonder eenige directe aanvoer, dan heeft tot onveranderde prijzen een zeer goed debiet gehad, en onze voorraad die tamelijk groot was, is tot zeer weinig versmolten, terwijl de prijzen thans iets hooger zijn aan te nemen.

Sandel. Met zeer tragen handel en gedrukte prijzen, dit hout is hoezeer bijzonder laag in prijs zeer moeijelijk bij partij te verkoopen.

Calliatour. Ten gevolge van de zeer verhoogde prijzen in Engeland, hier zeer weinig aangevoerd, en ook onze prijzen boven die van het slot van A°. P°., heeft echter niet veel aftrek gehad.

Sapan. Daarvan is de invoer hoogst onbeduidend geweest, zelfs veel minder dan wij die ooit gekend hebben, onze prijzen zijn wat gestegen, dan niet in verhouding tot de kleine aanvoer en kleine voorraad; staan thans nog matig.

Quercitron. Met vrij goeden aanvoer, en een goed debiet hebben de prijzen zich iets gebeterd en is schier alles wat aangebragt werd, voor den uitvoer genomen.

Kurkuma. De invoer van dit artikel heeft uitsluitend bestaan in kleine partijen van omringende markten, de prijzen hebben weinig variatie ondervonden, ofschoon tot vaste koersen verscheidene partijen voor den uitvoer verhandeld werden.

Gallen. Met zeer matige aanvoer, zoodat men zich ter voorziening der behoeften naar omliggende markten heeft moeten wenden, prijzen zijn, vooral voor de betere soorten steeds hoog geweest en onze voorraad hoogst onbeduidend.

Gom. Senegal, heeft vrij wat gefluctueerd, staat thans met kleine voorraad zelfs boven de prijzen van het einde van A°. P°. Barbarijsch met zeer kleine handel en zeer weinig variatien.

Sumak. Weinig aanvoer in de 1e hand zoodat daarin ook zeer weinig handel heeft plaats gehad, prijzen van echt Siciliaansch zijn echter wat hooger. *(Wordt vervolgd.)*

AMSTERDAM, 10 Januarij.

Op de verhoogde Engelsche berigten was het met Koffij heden wederom zeer willig waardoor men goed ordinair Java met 25½ Cents betaald heeft.

Ook voor Thee bestond tot verhoogde prijzen zeer veel kooplust.

GRAANMARKT.

DELFT, 10 Jan., Granen. *Tarwe.* Westlandsche witte f 6,90 a 7,10; dito roode f 7,70; Polder witte f 6,70 a 6,80. — *Rogge* Westlandsche f 4,20; Polder f 4. — *Gerst.* Westl. f 3,10 a f 3,20; Polder f 2,80 a 2,90. — *Haver* f 2,40 a f 2,70. — *Paardeboonen* f 3,75 a 3,80. — *Duivenboonen* f 4,50. — *Boter* 1ste kwal. f 33; mindere dito f 28 a 32.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 50⅜, 5 pc. 97; 4½ pc. 90. Spanje Ard. 5 pc. 12¼; Binnenl. 3 pc. 30⅛; Coupons —; Rom. Leening 79¾.

PARIJS, 8 Jan. Fr. 3 pc. 57,50; 4 pc. 72,80; 5 pc. 93,70; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2405,—; Belg. 1840, 5 pc. 97½; 1842, 5 pc. 97½; 4½ pc. —; 3 pc. —; Nap 5 pc. 97,50; Spanje 3 pc. Binnenl. 29⅝; 3 pc. Buitenl. —; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 975,—; 1849 975; Rom. leen. 85.

MADRID, 2 Jan. Act. Sch. 3 pc. 29⅝; id. 5 pc. 13⅛, Uitgest. Sch. 4¼; Coupons 8.

BERLIJN, 8 Jan. Schuldbr. 3½ pc. 88¼; Loten 102½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 89½; Pools 4 pc. 80½; Loten fl. 200, 95¾; id. fl. 300, 118½; id. fl. 500, 80½.

HAMBURG, 7 Jan. Rusl. Engels. leening 106⅛. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 84½; Spanje, Ard. 5 pc. 11¾; id. Binnenl. 3 pc 28.

FRANKFORT, 7 Jan. Met. 5 pc. 85¾; 4 pc. 67¼, 2½ pc. 45¼; Bank-Actien 1272; Darmst. Lot. fl. 50, 73; id. fl. 25, 29⅜; Badensche Lot. fl. 50, 54⅝; id. fl. 35, 32⅜; Nassaus. 26½; Holl. 2½ pc. 55½; W. S. 4 pc. 85½; Syndic. 3½ pc. 85½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.		9 JAN. 4½ u. gebl.	10 JAN. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	55 9/16	55 9/16	a	55¾	55 11/16
Dito Dito	3	»	64⅜	64¼	»	64 7/16	
Dito Dito	4	»	84⅞	85	»	85⅛	85⅛
Dito Obligatien O. I.	4	»	84¾	84¼	»		
Amortis. Syndic.	3½	»	85½		»		
Handel-Maatschappij	4½	»		169½	»		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»	83½		»		
Aand. Holl. S. M.		»			»		
Obligatien	»	»			»		
BELGIE, Obligatien 1844	»	»	85		»		
Cert bij de Belg. Bank	2½	»	47⅜		»		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	»	47⅞	47⅞	»	48	48
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	13	13⅛	»	13 5/16	
Dito Dito » 510	»	»	13⅛	13¼	»	13 5/16	13 5/16
Dito Oul ep. Stukken	»	»	12 11/16		»		
Dito	3	»	38⅛	38⅛	»		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	29 13/16	29 15/16	»	30	30
Coup. *Ardoins*		»	9	8 15/16	»	9 1/16	
Passive		»			»		
Fransche Uitgest.		»	3 11/16	3 11/16	»		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	»	34⅝	35	»	35 5/16	35⅛
Dito Dito	»	»	36⅝	36⅜	»	36 9/16	36½
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	105⅞	105⅞	»		
Dito Dito 1828 en 1829	»	»			»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	94½		»		
Dito bij *Hope*	4	»	86⅜	86½	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	84⅝	85⅜	»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van dito	»	»	66¼		»		
POLEN, Aand. à fl. 500	4	»	142	142	»		
Dito met Lot » 300		»			»		
AMERIKA, Bank-Actiën		»	3⅝		»		
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	53 5/16	54⅛	»	54½	54⅜
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	f				»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	82¼	82½	»	82⅝	
Dito	2½	»	43½	43⅜	»	43¾	
Dito Nieuwe	5	»	87¼	87¼	»	87½	
Ween. Bank bij *Goll en C.*	»	»	89		»		
Dito	4	»			»		
Aand. met Loting fl. 500		f			»		
Nieuwe dito » 250		»	290		»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	pCt.			»		
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	90½		»		
Dito Leening 1843	5	»		88½	»		
PERU	4	»	60	61	»	62½	62
MEXICO	5	»	29	29¼	»	29⅜	29¼
GRIEKENLAND	5	»			»		
VENEZUELA 6 pCt. nu	2¾	»	29⅛		»		
NEW GRENADA 6 pCt nu	1¾	»	17¼	17⅝	»		
ECUADOR		»			»		
Coup. Ecuador		f			»		
» Grieken		»		5½	»		

Uitgestelde Peruanen 21½, 22, 21⅞.

Holl. fondsen bleven wederom id eene willige stemming. Belgische mede iets aangenamer. 3 pCt. Fransche, welke aan vorig beurs tot iets verlaagde koers aangeboden waren, herstelde zich later en bleven nog ongeveer ¼ pCt. hooger dan gisteren met veel handel. Spaansche gezocht en williger. Russische en Portugesche prijshoudend. Met. met kooplust ruim ¼ pCt. hooger. Naar Peruanen was veel vraag en koopers en zijn op nieuw 2 pCt. in koers verbeterd. Uitgestelde dito mede aanzienlijk hooger. De overige Zuid-Amerik. fondsen alle in eene zeer willige stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2¾ pc., Prolongatie 3 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 5/16; Zigt Parijs 56 11/16; 2/m. Londen 11,97½; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34¾; Zigt Hamburg 34 15/16; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,85½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 9 Jan. G. Agtin, Lammechiena, Newcastle.

UITGEZEILD:

HELVOET, 9 Jan. Columbine, (s.) Londen.
BRIELLE, 9 Jan. Lord John Russell, (s.) Londen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 25en Nov. op 3° 5′ N. Br., 27° 36′ W. L. Prins Veldmaarschalk, Kapt. Rietbergen, van Rotterd. naar Bat.

Den 29en Nov. op 32° 56′ N. Br., 17° 30′ W. L. Snelheid, Kapt. Gurter, van Suriname n. Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 Januarij in lading naar:

Keulen. Joh. Itschert, Frederica.
" G. J. Breinck, Kolln N°. 21.
Maintz. J. Leijdekker, Maintz No. 2.
Manheim. P. M. Itschert, Fortuna.
Frankfort J. Itschert, Frankfort No. 2.
Straatsburg J. Arnheiter » » 8.
Dusseldorp, Neuss en *Urdingen.* W. van Maanen, Niederrein No. 9

Rijnhoogte ARNHEM 9 Jan. 0 el 71 duim.
KEULEN 9 » 6 voet 5 »

ADVERTENTIEN.

(18) Heden overleed in den ouderdom van even 60 jaren, aan eene kortstondige ziekte, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden, onze geliefde Behuwdzuster Mejufvrouw MARIA JOHANNA VAN DEN BERGH.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.
M. B. D. VAN LANGENHUYSEN,
KONIGHOFF.

AMSTERDAM, 6 Januarij 1850.

Eenige kennisgeving.

Er wordt te HUUR of te KOOP aangeboden: een Kapitaal **HEERENHUIS** met **TUIN**, gelegen in de volkrijke gemeente *Uden*, provincie *Noord-Brabant.* Te bevragen bij Gebroeders SPIERINGS, te *'s Hertogenbosch.* (23)

Er wordt gevraagd tegen primo Mei, in de Provincie *Noord-Brabant*, op een plaats van 3 à 4000 zielen ongeveer, Een **HOROLOGIEMAKERS-MEESTERKNECHT**, van de R. K. Godsdienst, voorzien van de beste getuigschriften, liefst van een bejaarden ouderdom, vrijgezel of weduwenaar zonder kinderen. Zich in een voordelige zaak kunnende associeeren of tegen goed salaris. Hierop reflecterende, worden verzocht van heden tot uiterlijk den 26 Maart met *franco* brieven onder Letter F. X. te vervoegen aan het Bureau van dit Blad. (22)

LEES HIER.

Iemand, dertig jaren oud, bekend met den handel en de beurs, en eene goede hand schrijvende, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst op een **KANTOOR, MAGAZIJN** of **FABRIEK**, als opzigter, of voor het loopend werk als anderzins, tegen een matig salaris, *onverschillig waar.* Adres Letter Y aan het bureau dezer Courant.

BEKENDMAKING,

ingevolge Artikel 30 en 31 van het Wetboek van Koophandel.

Bij onderhandsche acte op den 7 Januarij 1850 te Rotterdam gepasseerd, hebben de ondergeteekenden Jonkh. GERARD CORNEILLE DANIEL VAN BOMMEL, en THEODORE IMPENS, beide Commissionairs, wonende te Rotterdam, verklaard, te hebben geëindigd de commissie-handel in kerkelijke benoodigdheden en allerhande ornamenten, en mitsdien ontbonden, de Vennootschap, laatstelijk tusschen hen alhier bestaan hebbende, onder de firma van G. VAN BOMMEL en IMPENS; zullende de eerst ondergeteekende, aan wien alleen de teekening was opgedragen, belast zijn met de likwidatie der onverevende Zaken van gezegde Vennootschap.

G. C. D. VAN BOMMEL.
(21) T. IMPENS.

(6) De Uitgever, W. F. STRAMROOD, te *Wijk bij Duursteede*, neemt de vrijheid de *aandacht* van:

H. H. SCHAAKLIEFHEBBERS!!!

te vestigen op het door hem uitgegeven wordende Tijdschrift:

SISSA.

MAANDSCHRIFT VOOR HET SCHAAKSPEL*

DOOR

GUSTAVUS,

ONDER MEDEWERKING VAN VERSCHILLENDE NEDERLANDSCHE SCHAAKSPELERS,

En noodigt H. H. Liefhebbers vriendelijk tot medewerking en deelneming uit, omdat in ons zoo klein Vaderland, alleen door veelzijdige deelneming en medewerking, een degelijk Nationaal tijdschrift, aan de *edele Schaakkunst* gewijd, tot stand gebragt kan worden. Zijnerzijds zich vele opofferingen getroostende, meent hij ook tot dit doel bevorderlijk te zijn, door aan de Inteekenaren op den *vierden Jaargang van* SISSA (waarvan N°. 1 het licht ziet) de drie reeds uitgegevene Jaargangen, (zoolang de geringe voorraad strekt) tegen een' verminderden prijs verkrijgbaar te stellen. —

De 1e. tot 3e. Jaargang kost ingenaaid f 10,00. Inteekenaren op den 4en Jaargang kunnen ter komplettering dezelve bekomen in plaats van f 10,00 voor f 8,25.

De 4e Jaargang zal even als de vorige Jaargangen uitgegeven worden in 12 Maandelijksche Nos. en bij inteekening slechts f 3,00 kosten.

Daar het beoefenen der edele *schaakwetenschap* thans als het ware onder eene *goede educatie* behoort, meent de Uitgever, dat alle verdere aanprijzing overbodig zijn zal.

De Inteekening op SISSA kan geschieden bij alle solide boekh. en Post-Directeuren in het gehecle Rijk, ook zijn dezelve aldaar ter bezigtiging voorhanden of te bekomen.

2°. GUSTAVUS, Nieuw Reglement voor het Schaakspel, zoowel voor het *gewone*, als voor dat met *drie* en *vier* spelers, naar de nieuwste bronnen bewerkt, in postformaat met twee uitslaande platen . . f 0,50.

3°. *Beknopte Handleiding voor het Schaakspel*, bewerkt naar de nieuwste bronnen door GUSTAVUS, Hoofd-Redacteur van het Maandschrift voor het Schaakspel, *Sissa*, in postformaat, gebonden in Prachtbandje, prijs . . . . f 1,70.

4°. GUSTAVUS, Merkw. Schaakstrijd te *Parijs*, in Nov. en Dec. 1843, tusschen de *HH.* STAUNTON en ST. AMANT, kl. 8vo. Prijs . . . . f 0,50.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.